

Asia: VN/1489/2026

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaista kasvuyrittäjää ja yrittäjää koskevan sääntelyn uudistamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Lausuntonne yrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

Espoo pitää kannatettavana ehdotusta, jonka mukaan yrittäjän ensimmäisen oleskeluluvan hakemusvaiheessa luovutaan Y-tunnuksen edellyttämisestä tilanteissa, joissa yritystoiminta ei ole vielä käynnistynyt Suomessa. On perusteltua, että yrityksen rekisteröinti edellytetään vasta siinä vaiheessa, kun hakijalla on tosiasialliset aloittamassa yritystoiminta Suomessa. Yleisesti on hyvä, että pyrkimyksenä on tehdä prosessi selkeämmäksi hakijan näkökulmasta.

Lausuntonne kasvuyrittäjän oleskelulupaa koskevasta muutoksesta.

Espoo suhtautuu myönteisesti siihen, että kasvuyrittäjän lupaprosessia kootaan yhteen ja lupakäsittelyprosessia selkiytetään. Yhden järjestelmän prosessiin siirtyminen sekä selkeyttää hakijan palvelupolkua että vahvistaa viranomaisten tiedonkulkua. Hakijan näkökulmasta ratkaisevaa on, että uusi malli muodostaa yhden selkeän, ennakoitavan ja nopeasti etenevän palvelupolun. Espoon näkökulmasta prosessin toimivuus on myös osa Suomen ja pääkaupunkiseudun kilpailukykyä.

Arviointikriteerien tulee olla ymmärrettävät kansainväliselle hakijalle ja niiden tulee olla selkeästi esitetty lainsäädännössä ja ohjeistuksissa. Kasvuyrittäjän oleskeluluvan arvioinnin maksullisuus voi ohjata hakijoita valmistelevaan hakemuksensa huolellisemmin, mutta sen vaikutuksia on seurattava aktiivisesti. Vaikutuksia voi olla Suomen houkuttelevuuteen mutta myös mm. neuvonnan tarpeen kasvamiseen hakuvaiheessa. Maksullisuus tai prosessin muutos ei saa heikentää Suomen houkuttelevuutta niille yrittäjille, joilla on aidosti potentiaalia rakentaa innovatiivisia kasvuyrityksiä. Nopeat menettelytavat ja lyhyiden käsittelyaikojen säilyminen on tässä keskeistä.

Erityisesti jatkolupien osalta on varmistettava, ettei käsittely muodostu yritystoiminnan kehityksen pullonkaulaksi. Arvioinnissa tulee huomioida kasvuyritysten erityispiirteet, kasvupotentiaali, tiimin

osaaminen, rahoituspotentiaali sekä erilaiset toimialat ja liiketoimintamallit, eikä arviointia tule perustaa liian kapeasti lyhyen aikavälin kannattavuuteen.

Muut huomionne ehdotuksesta.

Espoo pitää tärkeänä, että lakiesityksen vaikutusten arvioinnissa tunnistettaisiin myös pääkaupunkiseudun kaupunkien rooli kansainvälisten kasvuyritysten houkuttelussa, kansainvälisten taustan omaavien yrittäjien neuvonnassa ja ekosysteemiin kiinnittymisessä. Helsinki, Vantaa ja Espoo ovat rakentaneet soft landing -toimintamallin, joissa Suomeen sijoittumisesta kiinnostuneita startupeja on tuettu jo ennen oleskelulupahakemuksen jättämistä esimerkiksi liiketoimintasuunnitelman valmistelussa, paikallisten mahdollisuuksien tunnistamisessa ja ekosysteemiin pääsyssä. Espoon näkemyksen mukaan tällaisilla paikallisilla tukipalveluilla on jatkossakin keskeinen merkitys hakemusten laadun parantamisessa ja lupaedellytysten täyttävien kasvuyritysten houkuttelussa Suomeen. Tämän pääkaupunkiseudun Sisu Factory-palvelun avulla on autettu yli 80 ulkomaisen startup-yrityksen Suomeen muutossa ja asettautumisessa. Jatkovalmistelussa tulisi harkita sitä, että hallitusohjelman mukaisesti ko. palveluissa eriytettäisiin hallitusti kuntien tehtäviä hallitusohjelman mukaisesti niin, että omia palveluitaan aktiivisesti kehittäneillä suurilla kaupungeilla, joihin valtaosa kasvuyrittäjän oleskeluluvan haltijoista asettuu, olisi muusta kuntakentästä poikkeava tehtävä Business Finlandin kumppanina. Tähän tehtävään tulisi kohdentaa dedikoitua valtion rahoitusta. Osittainen vastuun delegoiminen kunnille ei saa tarkoittaa kuntien kustannusvastuiden kasvattamista.

Lostedt Marika
Espoon kaupunki, Elinkeino-tulosityksikkö